

چطور از دل ۱۸ هزار
نامه عاشق، ۳۰ هزار
قاتل ایجاد شد!؟

توضیح الرحمان

سید علی اصغر علوی
با همکاری محمد غلام

فهرست اجمالی

- ۳۷ به جای مقدمه
- ۴۱ از حکمت نظری تا حکمت عملی
- ۴۵ به دنبال پاسخ برای درد شیعه
- ۵۲ یک سؤال جدی
- ۵۳ پیش درآمد
- ۵۷ علم و عمل (شئون دوگانه انسان)
- ۶۲ کدام علم؟ (نسبت دانایی و توانایی)
- ۶۶ عزم پیوند دهنده علم و عمل
- ۸۷ نسخه شفا بخش عاشورا برای علوم انسانی
- ۱۰۱ جایگاه اراده و مفاهیم مرتبط
- ۱۱۵ چه کنیم که اهل عزم شویم؟
- ۱۱۹ درنگی در حقیقت روضه
- ۱۲۰ مجلس روضه، کارگاه تقویت اراده
- ۱۳۳ هیچ چیز مانند روضه، عزم آفرین نیست
- ۱۴۳ از نهضت حسینی تا نهضت تولید علم
- ۱۵۹ کتاب نامه

به جای مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«وَأَنَا أَشْهَدُ [أَشْهَدُكَ] يَا إِلَهِي بِحَقِيقَةِ إِيْمَانِي، وَعَقْدِ عَزْمَاتِ يَقِينِي...»
 «ای معبود من گواهی می‌دهم [یا این‌ها را گواه می‌گیرم] با حقیقت
 ایمان و عزم‌های جزم‌یقینم...»

سیلی از نامه‌ها سرزیر می‌شود، همه یک‌صدا او را می‌خوانند اما همانان که منتظران‌اند، در ادامه داستان، قاتلان‌ش می‌شوند! چه روایت شگفتی است کربلا! باید قبول کرد شناخت کربلا دشوار است؛ هرچند «پری روتاب مستوری ندارد» اما «دیدار می‌نماید و پرهیز می‌کند!» پاسخ‌های زیادی به معمای تاریخی «قلوبهم معک و سیوفهم علیک» داده شده است: دل‌هایی با او و شمشیرهایی بر او؟! چه حکایت شگفتی!

پیش‌تربخشی از این مسئله در کتاب «دعوا سراولویت است» تبیین و تحلیل شد و بخشی از آن در کتاب «توجیه المسائل کربلا» و گوشه‌ای نیز در کتاب «روضه‌های ناشناخته کربلا» (نخستین مقتل‌مدیریتی) ... و

و این بار از منظری دیگر، پاسخی از جنس اراده! آن‌چه در علت گسست ساحت «حکمت نظری» از «حکمت عملی» گفته‌اند: «عزم». هر خواستنی توانستن نیست، بشرطها و شروطها و «العزم» من شروطها!

این سطور تلاشی است برای حل این معادله عجیب تاریخ که در مورد کوفیان گفته‌اند: «دل‌هایی با حسین، شمشیرهایی بر حسین!» و بررسی فرضیه نداشتن «عزم» و نیز کاوشی در اطراف این مفهوم؛ نقشی که عزم در حرکت آفرینی به سمت نقطه مطلوب ایفا می‌کند و جایگاه آن

برای تحقق اهداف؛ بحثی که نسبت به آن جهالت و یا غفلت اساسی می‌شود و حجابی برای رسیدن از دانایی به توانایی انسان‌ها است. این رساله به دنبال پاسخی برای یک درد تاریخی شیعه خواهد بود: چرا سرنوشت، قاتلان امام حسین را از مردمان «کوفه» انتخاب کرد؟ چرا قلم تقدیر حتی یک نفر را از «شام» به کربلا نیاورد و تماماً کوفیانی را در مقابل امام‌شان قرار داد که ادعای محبت او و انتظار آمدنش را داشتند؟ حسین را منتظرانش کشتند! به راستی چرا «فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ» یک پاسخ از میان هزاران پاسخ در این بود: «که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکل‌ها» و مشکل‌ها را باید با اراده پولادین حل کرد که این یک قلم در شخصیت اهل کوفه آن روز نبود؛ «وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا». البته اراده و عزم نداشتن در همسایگی مفاهیمی چون «راحت طلبی»، «عافیت طلبی»، «دنیاخواهی»، «رخوت» و «ترس» و مانند آن است که هر کدام رساله‌ای مستقل می‌طلبند...

توضیحی از ناگفته‌نامه‌هایی که خطشان کوفی بود؛ توضیحی از رساله‌های کوفی که لیاقت کربلایی شدن نیافتند؛ نامه‌هایی که مرقومش در دست امام کربلا و راقمش در کربلا در مقابل امام بود (۱) اما کربلایی نشدند، بهانه‌های «توضیح الرسائل کربلا» شدند. در پایان هم عاشورا به عنوان یک دستگاه عزم‌آفرین و تصمیم‌ساز بررسی خواهد شد و در پیوستی برای مسائل رشته‌های علوم انسانی نیز رهیافت عاشورایی به عنوان رهیافت مختار و برگزیده طرح می‌شود.

در مسیر نگارش، تحقیق با آفاق دیگری هم آشنا شد که چنان‌چه گفته شد هر کدام می‌توانست پاسخ‌های دیگری به معمای عاشورا باشد و در هر کدام می‌شد رساله‌ای قلم زد که رازی اثر بودن محبت را در گزاره شگفت «قلوبهم معک و سیوفهم علیک» بیش‌تر واکاوی می‌کرد؛ از فقدان تفکر، علم، ایمان، محبت، نیت و مانند آن که حلقه واسطه‌ای

برای عمل انگاشته می شود که هر محور، جداگانه مجال و حوصله جلد‌های دیگر «توضیح الرسائل کربلا» را می طلبد. بی شک این ماجرا تحلیل‌ها و لایه‌های عمیق‌تری نیز خواهد داشت و این سطور نیز با همین رسالت در معرض قضاوت دانایان گذاشته شده است.

برای تبیین بهتر موضوع، مروری بر اندیشه‌های رهبری عزیز و علامه جوادی آملی ^{رحمته‌الله} ضروری احساس می شد که همین جا لازم است «خداقوت» و «سپاس»ی محضر برادر عاشورایی مان جناب محمد غلام داشت که این مسیر به یاری عزم‌شان هموارتر شد؛ عزم عاشورایی هم سفر همیشه‌شان و توفیقات و فتوحات‌شان مستدام!

امید که گفتن و نوشتن و خواندن از عزم، زمینه‌ای برای عزم‌آفرینی باشد و نویسنده و خواننده را اندکی در این وادی غیورتر کند و بر شتابشان بیفزاید...

عشاق راه تیغ زبان گرمی کبیر

چون شمع تازانه پروانه ایرما

سید علی اصغر علوی
دبیر عزم حارس ریلخ عاشورایی
ماه تقسیم حارس بزرگ. محرم الحرام ۱۴۳۷